

Inowrocław, 04.03.2019 r.

Znak: S.0003.1.2019

Przewodniczący

Rady Gminy Inowrocław

W związku z pismem z dnia 19.02.2019 r. w załączeniu przesyłam opinię prawną stanowiącą odpowiedź na interpelację radnego Augustyna Korony, która wpłynęła do tut. Urzędu dnia 19 lutego 2019 r.

Z poważaniem

z up. WŁÓJTA

mgr Maciej Prządzięk
Sekretarz Gminy

Do wiadomości:

1. Radny Augustyn Korona;
2. A/a

Bydgoszcz, 26.02.2019r.

Pan
Tadeusz Kacprzak
Wójt Gminy Inowrocław

OPINIA PRAWNA W SPRAWIE WAŻNOŚCI ZEBRANIA WIEJSKIEGO

Pan Augustyn Korona Radny Gminy Inowrocław wystąpił z interpelacją w przedmiocie ważności zebrania wiejskiego. Radny powołując się na § 12 Statutu sołectw wskazuje, iż zebranie wiejskie otwiera i przewodniczy obradom Sołtys.

Pytanie : Czy według statutu sołectwa, który jest aktem prawa miejscowego pozwala zebraniu wiejskiemu na wybranie w zwykłym głosowaniu do przewodniczenia temu zebraniu osoby, która nie spełnia wymogów zapisanych w statucie? Czy zebranie jest ważne jeżeli obecny jest sołtys?

Stan prawny *W oparciu o statut Sołectwa Gnojno stanowiącego załącznik do uchwały Nr XXXIX/409/2014 Rady Gminy Inowrocław z dnia 7 listopada 2014r., ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018r. poz. 994 z późn. zm.).*

W sołectwie organem uchwałodawczym jest zebranie wiejskie, a wykonawczym – sołtys. Ustawa o samorządzie gminnym w art. 36 ust. 2 określa przesłanki ważności wyborów w sołectwie, zaliczając do nich głosowanie tajne, bezpośrednie, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania. W orzecznictwie powszechnie się podkreśla, że kryterium udziału w wyborach (czynne prawo wyborcze) w sołectwie stanowi fakt stałego zamieszkania w sołectwie, a nie fakt zameldowania na pobyt stały (wyrok NSA z 13 kwietnia 1999 r., II SA 231/99, LexisNexis nr 334785, „Wokanda” 1999, nr 7, s. 38; wyrok WSA w Lublinie z 29 maja 2008 r., III SA/Lu 178/08, CBOSA). Za stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania uznaje się mieszkańców przebywających tam z zamiarem stałego pobytu, choćby nie byli zameldowani na stałe. Osobą uprawnioną do głosowania w wyborach w sołectwie jest więc stały, pełnoletni

mieszkaniec sołectwa ujęty w spisie wyborców w gminie, w której znajduje się sołectwo. W orzecznictwie słusznie podnosi się również, że wprowadzenie uchwałą rady gminy ograniczenia prawa wybieralności w wyborach na sołtysa poprzez wymóg niekaralności wykracza poza granice wyznaczone przepisami ustawy o samorządzie gminnym i Kodeksu wyborczego (wyrok WSA w Lublinie z 7 maja 2012 r., III SA/Lu 89/2012, LexisNexis nr 5159197, CBOSA).

Zgodnie z paragrafem 9 Statutu do udziału w Zebraniu Wiejskim uprawnieni są wszyscy, którzy w dniu zwołania Zebrania są mieszkańcami Sołectwa i posiadają czynne prawo wyborcze do Rady Gminy Inowrocław.

Ponadto zapis paragrafu 11 stanowi, iż Zebranie Wiejskie zwoływane jest przez Sołtysa

- 1) z własnej inicjatywy;
- 2) na wniosek Rady Sołeckiej;
- 3) na wniosek organów Gminy;
- 4) na wniosek 1/10 uprawnionych do udziału w Zebraniu Wiejskim - w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku, chyba że wnioskodawca zaproponuje inny termin.

Aby zebranie było ważne, o jego terminie i miejscu zwołania zawiadamia Sołtys w sposób zwyczajowo przyjęty w Sołectwie co najmniej na 7 dni przed wyznaczonym terminem, chyba że cel zwołania zebrania uzasadnia przyjęcie krótszego terminu, jednak nie krócej niż 3 dni.

Statut sołectwa również określa quorum potrzebnego przeprowadzenia zebrania.

Zebranie Wiejskie może odbyć się w dwóch terminach, i tak w pierwszym terminie odbywa się, jeżeli uczestniczy w nim co najmniej 20 uprawnionych mieszkańców Sołectwa. O ile w wyznaczonym terminie nie uzyskano obecności wymaganej liczby mieszkańców zebranie odbywa się w drugim terminie w tym samym dniu po upływie 30 minut od pierwszego terminu bez względu na liczbę osób w nim uczestniczących. W takim przypadku liczba osób uczestniczących stanowi quorum dla przeprowadzenia Zebrania Wiejskiego.

Paragraf 12 Statutu wskazuje, iż Zebranie Wiejskie otwiera i przewodniczy jego obradom Sołtys, a pod nieobecność Sołtysa obradom przewodniczy członek Rady Sołeckiej upoważniony przez Sołtysa.

Paragraf 12 dodatkowo stanowi, iż w przypadku, gdy Sołtys nie może prowadzić zwołanego Zebrania Wiejskiego i gdy nie udzielił upoważnienia żadnemu z członków Rady Sołeckiej,

obradom Zebrania Wiejskiego przewodniczy mieszkaniec Sołectwa wybrany przez Zebranie Wiejskie.

Ponadto zgodnie z paragrafem 6 Statutu do zakresu działania Sołectwa należą wszystkie sprawy publiczne Sołectwa niezastrzeżone ustawami i Statutem Gminy na rzecz innych organów, a w szczególności:

- 1) podejmowanie uchwał w sprawach Sołectwa w ramach przyznanych kompetencji;
- 2) inicjowanie działań organów Gminy we wszystkich sprawach wchodzących w zakres zadań własnych Gminy;
- 3) opiniowanie projektów uchwał Rady Gminy w sprawach o podstawowym znaczeniu dla mieszkańców Sołectwa, tj. regulacji prawnych dotyczących tworzenia, łączenia, podziału oraz znoszenia jednostki pomocniczej, w tym zmiany granic czy nazwy Sołectwa, zmiany statutu Sołectwa, nadawania nazw ulic i placów na terenie Sołectwa;
- 4) występowanie do organów Gminy o rozpatrzenie spraw publicznych Sołectwa lub jego części, których załatwienie wykracza poza możliwości Sołectwa;
- 5) współpraca z radnymi;
- 6) współpraca z właściwymi organami w zakresie ochrony zdrowia, pomocy społecznej, oświaty, kultury, kultury fizycznej, porządku publicznego i ochrony przeciwpożarowej;
- 7) organizowanie przez mieszkańców Sołectwa wspólnych inicjatyw społecznych;
- 8) współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Sołectwa.

Paragraf 34 Statutu przewiduje, iż w terminie 3 dni roboczych od daty wyborów może zostać wniesiony protest przeciwko ważności wyborów lub wyborowi na funkcję Sołtysa lub członka Rady Sołectkiej z powodu naruszenia postanowień statutu dotyczącego przebiegu głosowania, jak też ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów.

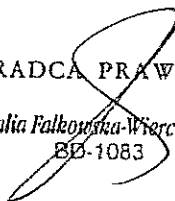
Jest to więc katalog zamknięty, który może spowodować podważenie ważności wyborów.

Konkluzja

Mając powyższe na uwadze, jeżeli zostaną spełnione wszystkie wyżej wymienione przesłanki zebranie będzie ważne. Podkreślić należy również, iż jest to hipotetyczna sytuacja, a każdy przypadek należy rozpatrywać indywidualnie w oparciu o statut danego sołectwa.

Zmiana przez zebranie wiejskie osoby, która je prowadzi, a która nie ma wpływu na sposób głosowania określonego w statucie sołectwa nie uzasadnia unieważnienia zebrania, jeżeli nie zostanie wykazane aby mogła mieć jakikolwiek wpływ na jego wynik. Ponadto jeżeli zmiana

osoby prowadzącej zebranie nie spowodowała też naruszenia zasad głosowania określonych w art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, nie można wywodzić, że doszło do naruszenia zasady tajności głosowania co mogłoby uzasadniać stwierdzenie nieważności zebrania.

RADCA PRAWNY
Natalia Falkowska-Wierczińska
EB-1083